

komende vegetatie-elementen, waardoor overmatige beschaduwning van de zo essentiële muren kan optreden. Bosvorming in de direkte omgeving der muren moet dan ook tegengegaan worden.

- Het voeselaanbod blijkt vooralsnog geen beperkende faktor te zijn.

Dankwoord.

Buiten de reeds in ons eerste artikel vermelde personen en instanties willen wij op deze plaats Br. V. Lefebvre (Maastricht) en wijlen Ing. J.H. de Gunst (R.I.N. Arnhem), die de faeces-analyse voor het opstellen van de prooidierlijst verrichtten, heel hartelijk danken.

Literatuur

ANGEL, F. 1946. Faune de France 45: Reptiles et Amphibiens. Lechevalier, Paris.

BOAG, D.A., 1973. Spatial relationships among members of a population of wall lizards. *Oecologia* (Berlin) 12, p. 1-13.

BUND, C.F. VAN DE, 1964. Vierde herpetogeografisch verslag. *Lacerta* 22, p. 1-72.

DURAN, J.M.G., 1977. The behaviour of the wall-lizard (*Lacerta muralis*). Publ. 9th European Contest for Young Scientists and Inventors.

FRETEY, F. 1975. Guide des reptiles et batraciens de France. Hatier, Paris.

HORST, J.T.H. TER, Gaat de laatste vindplaats van de muurhagedis in Nederland verloren. *Natuurhist. Maandbl.* 64, p. 36-39.

PARENT, G.H., 1978. Contribution à la connaissance du peuplement herpétologique de la Belgique. Le caractère relictuel d'âge Atlantique de l'aire du lézard des murailles, *Lacerta muralis muralis* (Laurenti) au Benelux. *Nat. Belg.* 59, p. 209-222.

ROLLINAT, R., 1934. La vie des reptiles de la France centrale. Delagrave, Paris.

SAINT GIRONS, H. & R. DUGUY, 1970. Le cycle sexuel de *Lacerta muralis* L. en plaine et en montagne. *Bull. Mus. Hist. nat. Paris*, 42, p. 609-625.

SAINT GIRONS, H. & M.C. SAINT GIRONS, 1956. Cycle d'activité et thermorégulation chez les reptiles (lézards et serpents). *Vie et Milieu* 7, p. 133-226.

STRIJBOSCH, H.; J.J.A.M. BONNEMAYER & P.J.M. DIETVORST, 1980. De muurhagedis (*Podarcis muralis*) in Maastricht, I: Structuur en dynamiek van de populatie. *Natuurhist. Maandbl.* 69, p. 210-217.

TINKLE, D.W., D. MCGREGOR & S. DANA, 1962. Home range ecology of *Uta stansburiana stejnegeri*. *Ecology* 43, p. 223-229.

VANDEN EECKHOUT, J.P., 1956. Les reptiles de Belgique - Serpents-Lézards. *Nat. Belg.* 37, p. 41-50.

WEBER, H. 1957. Vergleichende Untersuchung des Verhaltens von Smaragdeidechsen (*Lacerta viridis*), Mauereidechsen (*L. muralis*) und Perleidechsen (*L. lepida*). *Zeitschr. Tierpsychol.* 14, p. 448-472.

Résumé.

LE LÉZARD DES MURAILLES (PODARCIS MURALIS) À MAASTRICHT.

Nous avons étudié l'habitat des lézards des murailles à Maastricht et comment ils s'en servent. En nous basant sur les résultats obtenus nous indiquons quelques directives, dont il faut tenir compte lors de la restauration prévue des vieux remparts formant l'habitat principal de ce lézard.

König, Vogels van Europa; uitgebr. ed. 768 blz., afbn., reg. Ede, Zomer en Keuning, 1980. Prijs: gebonden f 49,90. N.B. 3 dln. in één bd.

Een boek vol informatie over vogels van alle mogelijke Europese pluimage. De vakantieganger die over de eigen grenzen gaat en zijn hobby als vogelaar wil blijven beoefenen hoeft nooit voor problemen komen te staan, want met deze gids in de hand komt hij er altijd uit.

De merendeels voortreffelijke kleurenfoto's van de behandelde vogels in hun natuurlijke omgeving, naast een nauwkeurige beschrijving van o.a. de soort, voorkomen, verspreiding, voortplanting, zang en typerend gedrag, vergemakkelijken het determineren. De schrijver begint met een kort overzicht van de behandelde orden die systematisch ingedeeld zijn, wat het gebruik als naslagwerk makkelijk maakt.

Achter in het boek is ruimte gelaten voor notities van eigen waarnemingen en is vanzelfsprekend een register opgenomen. Jammer is wel dat voor het afdrukken van foto's en tekst dezelfde papiersoort is gebruikt. Het jaszakformaat van het boek met stijve omslag is handig op waarnemingstochten in de vrije natuur. Alles bij elkaar een waardevol bezit dat de gebruiker ongetwijfeld veel genot zal verschaffen en hem kan steunen bij zijn speurtochten in de zo boeiende vogelwereld.